

Morten Søndergaard Villumsens tale "Rygestop Nu" ved Talefest Midt

Taler

Morten Søndergaard Villumsen
Elev på Teknisk Gymnasium
Silkeborg

Dato

17. april 2024

Sted

Rampen, Dokk1, Aarhus

1

Rygning, det er helt normalt. **Gamle** gør det, **voksne** gør det, **unge** gør det, og nogle **børn** gør det. **17 %** af befolkningen gør det dagligt. **Halvdelen af dem** er storrygere. **Når alle ryger**, så må det da være sundt.

5

Eller er det?

10

Hvert år begår 14.000 danskere ufrivilligt selvmord vha. rygning. **Det er 25 %** af alle årlige dødsfald. **Statistisk set** mister de 15 års levetid.

15

Hvad skal der dog til for at danskerne holder med at ryge? **En prisstigning?**

20

I 2020 kunne min far have været en af dem. **Min far** har røget siden jeg kunne huske. **Han røg** ikke bare et par stykker om dagen. **Nej**, han røg 1-2 pakker om dagen. **Jeg husker** tydeligt alle mine mareridt, hvor min far delte skæbne med dem, som man ser på cigaretpakkerne. Mine brødre og jeg kunne blot se på, mens vores far langsomt slog sig selv ihjel.

25

Det påvirkede ikke kun hans helbred. **Tværtimod**, hans økonomi blev også offer for rygningen. **Jeg husker** særligt engang, jeg var ude og købe fodboldstøvler med min far. **Oppe på** hylden stod der et par skinnende Nike støvler. **De støvler** som alle mine venner spillede i. **Til min** store skuffelse pegede min far på de tre store gule tal, der stod med fed, mens han sagde, "De er

30 for dyre”. **Ikke nok** med det, så stod min far med 2 cigaretpakker i hånden, der kostede mere end, jeg havde i min sparegris.

Jeg følte mig nedprioriteret. **Stillet** om bag køen til fordel for hans
35 forbandende cigaretter

Min far ønskede at sætte mine brødre og jeg først. **Han prøvede** at stoppe over flere omgange, men han kunne ikke. **Han var en slave** til cigaretterne, der ikke
40 kunne bryde fri fra deres lænker.

2020 var vendepunktet for min fars rygning. **Prisen** på cigaretter steg med 15kr og kostede dermed 55kr. pr. pakke. **Derfor rankede** min far ryggen og skabte
45 sig en ryggrad. **Han brød** fri fra cigaretternes lænker.

Min fars rygestop var livsafgørende. **2 måneder** efter hans rygestop fik han en voldsom hjerneblødning, der næsten tog livet af ham. **Det lykkedes** lægerne at
50 redde ham. **Dog** var min fars lunger så dårlige, at han kun lige akkurat kunne lægges i respirator. **Lægerne** meddelte, at hvis det ikke havde været for hans rygestop, så havde mine brødre og jeg været uden far den dag i dag.

55 **Prisstigningen** på cigaretter reddede min fars liv.

Min far undslap cigaretternes sorte hånd, men **langt fra alle** er lige så heldige.

60 **Ifølge** en undersøgelse fra Kræftens Bekæmpelse så ønsker 75 % af folk, der ryger dagligt, at stoppe. Lige så mange har forsøgt at stoppe ved egen kraft.

Derudover fortæller undersøgelsen, at 70 % af dem, der ryger dagligt eller
65 lejlighedsvis, begyndte at ryge regelmæssigt inden de fyldte 18 år. **Jeg** gentager 70%! **Det er** fuldstændig uacceptabelt, at vi som samfund ikke gør mere for at forebygge rygestart blandt unge.

70

Derfor drømmer jeg om et regeringstiltag. **En** hjælpende hånd. **Et** skub i den rigtige retning. **En prisstigning på cigaretter.**

75

Ikke bare en prisstigning, som vi har set før på 5, 10 eller 15kr. **Nej**, denne skal kunne mærkes. **En pakke** cigaretter skal koste 100kr. Ja, I hørte rigtigt. 100kr. **De unge** skal nemlig ikke have råd til at starte i første omgang. **Salget af** cigaretter vil falde drastisk

80

Prisstigningen i 2020 fra 40kr pr. pakke til 55kr. resulterede i, at salget af cigaretter faldt med 18 %. **Folk** kørte ikke til Tyskland og købte deres tobak. **Nej**, grænsen var nemlig lukket. **Tallene taler** for sig selv. **1/5 ryger** fik hold på det.

85

Til gengæld havde det ingen effekt, da prisen igen steg med yderligere 5kr i 2021. **Tværtimod**, folk forsonede sig med en prisstigning af så lav en kaliber.

90

Det er belægget for de 100kr, som jeg foreslår. **Forbrugeren** skal aktivt kunne mærke det på pengepungen, fordi jeg tror på, at det er prisen, der gør forskellen.

95

Og dog...

Alene er dyrere cigaretter ikke løsningen. **Rygning** er desværre centrum for alt for mange fællesskaber. **Det skal vi** som individer og samfund gøre en kollektiv indsats for at ændre. **Vi skal** holde hinanden i jerngreb. **Minde** hinanden om konsekvenser. **Tage** afstand fra det. **Og** ikke mindst tabuisere det.

100

Hver for sig kan vi ikke gøre meget, men sammen kan vi gøre en forskel.

105

Sammen redder vi liv.

Kilde

Manuskript tilsendt af taler

110 **Kildetype**

Digitalt manuskript

Tags

Agitationstale, Talefest

Relateret

115 Bertil Skaarenborgs tale om drømme ved Talefest Midt
17. april 2024

Caroline Jeppesens tale "Udryddelsen" ved Talefest Midt
17. april 2024

Frederik Windings tale "Lad os have vores drømme" ved Talefest Midt
17. april 2024

120 Laura Ipsen Pedersens tale "Lytter du?" ved Talefest Midt
17. april 2024

Lærke Kjær Fentz' tale "Vi griber ordet og hinanden" ved Talefest Midt
17. april 2024

Mads Vinther Falcks tale "Sikkerhed" ved Talefest Midt
17. april 2024

125 Marie Kjærgaard Mortensens tale "Tungere, men stadig ulykkelig" ved Talefest Midt
17. april 2024

Mia Svane Rasmussens tale om unges mentale helbred ved Talefest Midt
17. april 2024

Signe Gundersens tale "Drømmer om at drømme" ved Talefest Midt
17. april 2024

130 Tilde Holm Sjællands tale "Madspild" ved Talefest Midt
17. april 2024

Vigga Overgaard Christensens tale "I dag er drømme nærmest et pres" ved Talefest Midt
17. april 2024

Lærke Østergaard Pedersens tale "Se op!" ved Talefest Midt
17. april 2024

Caroline Højgaard Willumsens tale "Minsk presset; øg forståelsen" ved Talefest Midt
17. april 2024

135

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/morten-sondergaard-villumsens-tale-ved-talefest-midt>

140

145